

ДО БІОГРАФІЇ І.М.КОЖЕДУБА

Іван Микитович Кожедуб народився 8 червня 1920 року в селі Ображіївка Шосткинського району Сумської області. У рідному селі пройшло його дитинство, минули шкільні роки. Після закінчення семирічки вступив до Шосткинського хіміко-технологічного технікуму. Займався в міському аероклубі. Після закінчення Шосткинського аероклубу в лютому 1940 року розпочав навчання у Чугуївському військово-авіаційному училищі. Як один з кращих випускників був призначений льотчиком-інструктором. На початку війни разом з усім персоналом училища був евакуйований у Середню Азію [2].

Бойовий шлях Івана Микитовича Кожедуба розпочався у березні 1943 року на Воронезькому фронті, куди він прибув у складі 240-го винищувального авіаційного полку. Над аеродромом Уразове поблизу Валуйок молодий льотчик старший сержант Іван Кожедуб у битві на Курській дузі відкрив рахунок збитим літакам противника [3].

6 липня 1943 р. ескадрилья винищувачів піднялася по бойовій тривозі. У лінії фронту ворог відкрив по ній сильний зенітний вогонь. Ескадрилью атакували фашистські літаки. Під час жаркого бою спалахнуло кілька німецьких і наших машин. Командир ескадрильї повідомив по радіо про наближення нової великої групи літаків супротивника - понад двадцять бомбардувальників йшли під прикриттям винищувачів.

Пролунав наказ атакувати ворога. Месершміти марно намагалися захищати свої бомбардувальники. Командир ескадрильї збив перший "Юнкерс". Атакував і Іван Кожедуб. Наблизившись до одного з бомбардувальників, льотчик натиснув на гашетку скорострільної гармати, однак стерв'ятник пішов із зони вогню. Тоді Іван Кожедуб знову зблизився з противником, взяв його на приціл і відкрив вогонь. Фашистський літак спалахнув і впав на землю. За успішні бойові дії молодший лейтенант Іван Кожедуб отримав першу нагороду - орден Червоного Прапора - і був призначений командиром ескадрильї.

Наприкінці вересня 1943 р. радянські війська форсували Дніпро в районі Києва і знову тут відзначився Іван Кожедуб. За десять днів бойових дій він збив 11 літаків противника. Саме в той час Іван Кожедуб одержав листа від батька: "Дорогий сину Ваня! Всі ми разом бажаємо вам, фронтовикам, удачі, перемоги над ворогом, бойового і сміливого духу. Що тобі писати про нас? Де тепер Яків та Григорій - не знаю. Григорія погнали в рабство фашисти, Яша з перших днів у боях. У рідному селі твоєї матусі, Круця, спалено багато будинків. Нашого сусіда, старовинного друга Сергія Андрусенко, фашисти закатували в будівлі технікуму, де ти вчився. Ще замучили там 800 чоловік ... Радію, що ти б'єш фашистів. Я, Ванюша, за ці важкі роки сильно постарів, але зараз знову працюю. Пришли мені свої фотокартки, зніміться разом зі своїми товаришами. Твій батько Микита Кожедуб" [4].

Бойовий рахунок Кожедуба безперервно збільшувався. До літа 1944 р. він вже збив 45 ворожих літаків, за що був нагороджений вже другою медаллю "Золота Зірка". В цей же час Івана Микитовича призначили заступником командира авіаційного полку, який виконував бойові завдання методом так званого "вільного полювання". У складі полку І.М.Кожедуб брав участь в боях за визволення Прибалтики, в Білоруській та Вісло-Одерській операціях. За кілька днів група Івана Кожедуба знищила на 3-му Прибалтійському фронті 12 ворожих літаків.

... Берлінський напрямок. Запеклі бої на землі і в повітрі. Наші льотчики по кілька разів на добу вилітали на бойові завдання. У ті дні Іван Кожедуб довів рахунок збитих літаків до п'ятидесяти. П'ятидесятий був збитий 10 лютого 1945 р., коли Кожедуб в парі з Титаренко повертався з "полювання". Перелетівши Одер, льотчики зустрілися з двома винищувачами ворога. Кожедуб відразу ж атакував одну з машин. На аеродромі льотчик дізнався, що знищив ворожого аса, який на західному фронті збив вісім англійських та американських літаків.

За роки війни відважний пілот зробив 330 бойових вильотів, 120 разів вступав у двобій з німецькими льотчиками і добивався перемоги. Рахунок збитих І.Кожедубом літаків досяг 62-х.

18 серпня 1945 р. І.М.Кожедуб був втретє удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Бронзовий бюст І.М.Кожедуба встановлений в с.Образіївка.

Після війни І.Кожедуб закінчив Військово-повітряну академію, а потім академію Генерального штабу. Він продовжував службу у ВПС. З 1964 р. був призначений першим заступником командуючого авіацією Московського військового округу. Надалі - у Групі генеральних інспекторів Міністерства оборони СРСР. 7 травня 1985 р. удостоєний військового звання маршала авіації. Іван Микитович навчав і виховував молоде покоління льотчиків, керував бойовим навчанням авіаторів. Його перу належать книги “Служу Батьківщині” і “Вірність Вітчизні” [2].

У Москві, в Музеї Збройних Сил СРСР, експонується модель Ла-7, подарованого І.М.Кожедубу міністром авіаційної промисловості; літак, на якому він літав, виставлений в музеї Військово-Повітряній академії. Його Ла-7 (бортовий №27) експонується в музеї ВВС в Моніно. Також ім'ям Івана Кожедуба названий парк в місті Суми (біля входу встановлено пам'ятник льотчику), а також вулиця на південному сході Москви (вулиця Маршала Кожедуба). Ім'я Тричі Героя Радянського Союзу Івана Микитовича Кожедуба носить Харківський університет Повітряних Сил [5].

Помер І.М.Кожедуб 8 серпня 1991 р. Похований на Новодівичому кладовищі в Москві.

-
1. Урядовий кур'єр. - 2010. - 19 січня.
  2. Зеркало недели. - 2000. - №22(295).
  3. Гриченко И.Т., Головин Н.М. Подвиг. - Х., 1983. - С.7-12.
  4. Урядовий кур'єр. - 2000. - 8 черня.
  5. http://ru.wikipedia.org/wiki/Кожедуб_Иван_Никитович